Litteraturanmälan

Av professorn Gustaf Lindencrona

Nils Mattsson, Rättsfallsöversikt 1984 (pris 225 kr) och Rättsfallsöversikt 1985 (pris 275 kr), Handelsbolaget Tributum, Bergagatan 4, 752 38 Uppsala.

En innovation på skatterättens område är den samling kommenterade referat av aktuella rättsfall, som prof. Nils Mattsson har börjat utge. Samlingen omfattar dels referat av regeringsrättens domar, dels referat av publicerade förhandsbesked från riksskatteverket. Urvalet av mål har gjorts på det sättet att främst fall av materiellt intresse rörande inkomstbeskattning och socialavgifter medtagits. Fall med huvudsakligen processuellt intresse har utelämnats. Rättsfallsöversikten utkommer två gånger om året.

Till referaten hör två innehållsförteckningar, en uppställd i kronologisk ordning och en uppställd i paragrafföljd. Innehållsförteckningen är nödvändig för att hitta fallen, eftersom Mattssons referat ofta men inte alltid kommer i kronologisk ordning. Mål med likartat innehåll under perioden behandlas nämligen tillsammans.

Den hittills utgivna rättsfallsöversikten avser år 1984. Mattssons framställning är utomordentligt pedagogisk. Framställningen börjar i allmänhet med en kortfattad beskrivning av rättsläget i form av lagstiftning och praxis på området. Mot denna bakgrund preciserar författaren rättsfrågan i målet. Innehållet i regeringsrättens dom återges därefter. Avslutningsvis gör författaren en kortfattad bedömning av fallets framtida betydelse. I vissa fall ges också litteraturanvisningar. Det sker dock endast till författarens egna arbeten, vilket trots rikedomen i författarens produktion förefaller en aning snävt.

Mattssons framställning är såväl livfull som förtroendeingivande. Den är livfull framför allt därför att rättsfallsanalysen är kortfattad, går rakt på sak och saknar de reservationer, som rättsvetenskapsmän i allmänhet brukar linda in sina slutsatser i. Ordet ”torde” finns inte med i Mattssons rättsfallsöversikt. Ett sådant framställningssätt skulle ge anledning till viss oro om det inte samtidigt var så att Mattsson aldrig drar mer vittgående slutsatser av ett fall än vad det klart finns täckning för. Framställningen ger därför ett synnerligen förtroendeingivande intryck.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-28 03:15:05

På områden, som Mattsson är särskilt intresserad av, exempelvis den internationella skatterätten, är slutsatserna dock djärvare. Referatet RÅ 1984 1:16 (räntefritt lån mellan svenskt moderbolag och holländskt dotterbolag) avslutas med slutsatser om innehållet i gällande rätt, när det gäller räntefria lån mellan svenskt moderbolag och utländskt dotterbolag, som är mycket intressanta men ganska långtgående.

Författarens framställning är så klar och pedagogisk, att den bör kunna användas av läsare utan någon större träning i analys av skatterättsliga rättsfall. Den borde därför vara av särskilt värde för ekonomer och andra som ägnar sig åt skattefrågor utan juristexamen liksom för jäktade jurister, som inte dagligen ägnar sig åt skattefrågor. Därmed är inte sagt att den skulle sakna vetenskapligt intresse. Ibland kan Matsson inte avhålla sig från påpekanden av teoretisk art. I sin analys av RÅ 1984 1:39 (om en viss kostnad var att betrakta som ränta eller hyra) hävdar han att fallet liksom det tidigare RÅ 1982 Aa 72 innebär att regeringsrätten sett transaktionerna i ett sammanhang och inte bedömt varje led för sig. Ett sådant påpekande är av stort intresse för den som vet att regeringsrätten tidigare sedan Nordbäcksmålet (RÅ 1953 ref. 10) med stor konsekvens hållit fast vid led-för-ledprövningsprincipen.

Nils Mattssons rättsfallsöversikter är ett väsentligt bidrag till den svenska skatterättsliga litteraturen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-28 03:15:05

Redovisnings-konsulten SRF är både rådgivare och samtalspartner.

Alla företag behöver en kompetent ekonomisk rådgivare. De som anlitar en Redovisningskonsult SRF får dessutom en kunnig samtalspartner med inriktning på framåtblickande och beslutsorienterad service.

Kunskap och engagemang.
Redovisningskonsulterna SRF har ett stort förtroende hos sina uppdragsgivare tack vare det personliga engagemang de visar. Med sin yrkeskompetens, breda kontaktyta och den aktuella informationsservicen från SRF:s kansli, har de möjlighet att hjälpa företag med små som stora problem.

Kvalificerad rådgivning.
Bakom sig har Redovisningskonsulten SRF ett kompetent kansli och tillgång till kvalificerade experter i företagsekonomi, skattefrågor, juridik, databehandling m m. Allt för att erbjuda sina klienter kunskap och service.

Därför svarar idag ca 700 Redovisningskonsulter SRF för ekonomiska och administrativa frågor åt 90 000 företag över hela landet och i de flesta branscher.

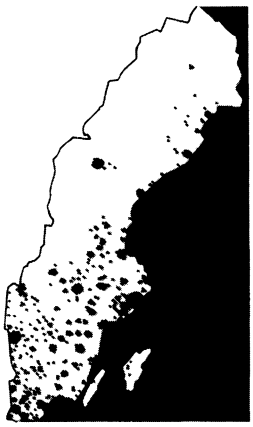

SRF

— företagarens nära rådgivare och samtalspartner.

Vill du veta mer om SRF, kontakta kansliet. Så sänder vi trycksaken Goda Råd.

SVERIGES REDOVISNINGSKONSULTERS FÖRBUND

Förbundsadress: Magasinsgatan 7 A, Box 143, 791 23 FALUN Tfn 023-181 30.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-28 03:15:05